

# L'Escalene

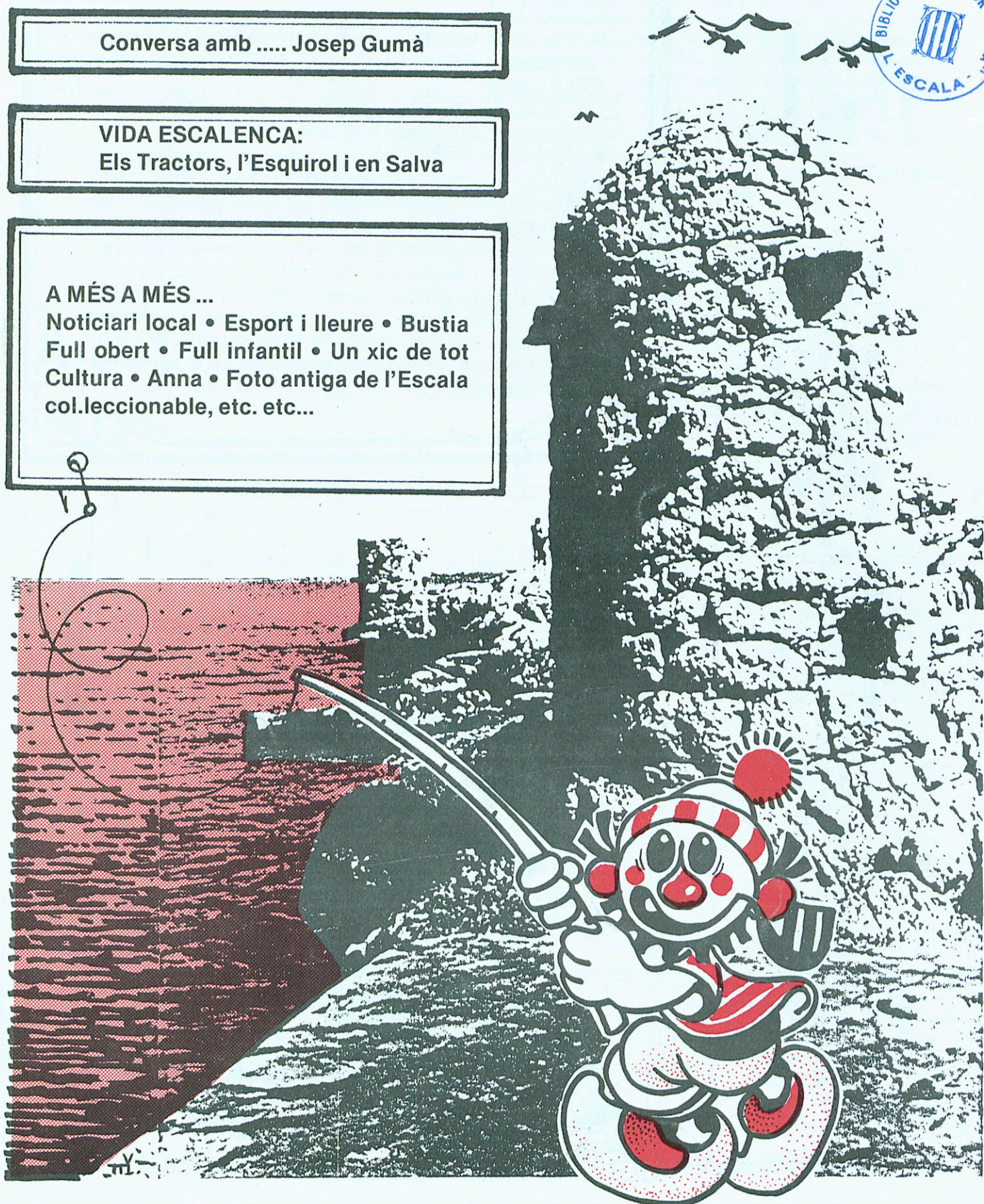
BUTLLETI CULTURAL I INFORMATIU  
Núm. 64

SETEMBRE 1985

Conversa amb ..... Josep Gumà

VIDA ESCALENCA:  
Els Tractors, l'Esquirol i en Salva

A MÉS A MÉS ...  
Noticiari local • Esport i lleure • Bustia  
Full obert • Full infantil • Un xic de tot  
Cultura • Anna • Foto antiga de l'Escala  
col.leccionable, etc. etc...



## REDACCIÓ

**COORDINACIÓ:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **CONSELL DE REDACCIÓ:** J. Saderra, F.X. Vila Mitjà, J. Boix, D. Poch, Francesc Targa — **ART I CULTURA:** F.X. Vila Mitjà, J. Boix — **ESPORT I LLEURE:** J. Vilabrú — **NOTICIARI LOCAL:** F. Guanter — **VIDA ESCALENCA:** R. Guanter — **SUBSCRIPCIONS:** D. Poch, R.M.<sup>a</sup> Sau, M. Prats, tel. 77 02 04 — **ADMINISTRACIÓ:** J. Piqué, tel. 77 19 60 — **ADREÇA:** Apartat de Correus, 19 L'ESCALA — C.E.R. c/ Garbí, L'ESCALA — **D.L.** Gi / 287-82 — **IMPRESSIÓ:** Gràfiques del Ter, s.a.

## BALLESTA

C/ Pintor Joan Massanet, 8

## BAMBI

Avda. Ave Maria

## LLIBRERIA ROSA

Plaça de les Escoles

## ROMAGUERA

C/ del Pont, 24

## TROBADORS

Passeig del Mar, 2

## C.E.R. L'ESCALA

C/ Garbí

## EDITORIAL

L'onze de setembre de 1714, després de més d'un any de setge implacable i d'una defensa aferrissada de la ciutat, Barcelona (i amb ella Catalunya) va caure sota el poder de les armes de les tropes invasores. A partir de llavors es van anar perdent tot un seguit de lleis, de drets, d'institucions, etc. que van deixar Catalunya molt mal parada i amb moltes dificultats per poder-se refer altra vegada.

Paradoxalment, el record d'aquella diada ha fet que prenguéssim l'onze de setembre com a festa nacional de Catalunya. I diem paradoxalment perquè encara que sigui el dia d'una derrota militar, també va ser **el dia de la culminació del llarg i penós esforç de tot un poble unit: el poble català.**

Això ens fa pensar en la celebració de la diada d'aquest any. No sabem si estareu d'acord amb nosaltres, però l'11 de setembre d'aquest any ha estat ben bé una olla de grills: cada grup i grupet s'ha muntat la seva barriqueta i ha fet la guerra pel seu compte. Els qui no són catalans es deuen haver fotut un bon fart de riure. Als catalans ens hauria de caure la cara de vergonya. Únicament a Girona es va aconseguir de fer una manifestació unitària, i encara eren "en Tit i en Tet". A més al vespre hi va haver rebombori, corredisses i trencadissa de vidres.

Qui sap si no seria hora de dir, clarament i ben fort, aquelles paraules d'en Llách: **«NO ES AIXO, COMPANYS, NO ES AIXO».**

**ELS SUBSCRIPTORES DE L'ESCALENC  
TAMBÉ SÓN COL.LABORADORS,  
COL.LABOREU-HI DONCS,  
SUBSCRIVINT-VOS-HI**



## «EL PRESIDENTE»

L'Escala ha estat per mi i dins el meu cos sempre serà els sentiments i les arrels que mantenen i permeten continuar la vida.

Es per això que us vull dir **GRÀCIES** per aquest record continuat i tan entranyable del que fou en Josep Esquirol. Jo no el vaig arribar a conèixer però el seu esperit i una mena de presència real, va ser durant molts anys una realitat quasi bé física a la seva casa i que per nosaltres lluny en el temps i en el parentiu, continuava tenint una força singular i una estimació plena de respecte i d'admiració.

També voldria confessar-vos per aquest escrit que ell i tots els que hi eren i els qui ara hi sou, escriviu amb la tasca quotidiana i amb l'entorn meravellós d'aquesta vila, un poema: «L'Escala, plé de coratge, treball, il·lusions i records». «L'Escalenc» es per a mi un bon testimoni d'aquesta tasca, una «gavina missatgera».

Roser Carrascal



### JA FA UN ANY!

Sí, ja fa un any que està oberta la Biblioteca Pública "Víctor Català".

Era el darrer dia de la Festa Major, el dia 5 de setembre de 1984, que nombroses autoritats assistien a l'acte inaugural.

Durant aquest primer any de funcionament, l'Ajuntament s'ha preocupat d'anar-hi fent millores i ha destinat un 0,3% del seu pressupost (600.000 ptes.) per a la compra de llibres que, juntament, amb els del Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, els llibres -en diferents idiomes- que ha fet donació la Diputació de Girona, els que ha cedit l'Institut d'Estudis Catalans i, encara, els de l'aportació voluntària de molts particulars, ha suposat un fort increment quant al volum de llibres de la Biblioteca.

Molts són els nens i nenes, nois i noies, homes i dones que han vingut a consultar o a treballar amb material bibliogràfic.

Per tal de donar a conèixer estadísticament el funcionament de la Biblioteca durant aquests 12 mesos, a continuació podeu veure les gràfiques-resum per mesos de l'assistència de lectors, del nombre de socis i dels llibres consultats i deixats en préstec:

Lidia Solés i Poch  
Auxiliar de la Biblioteca



## AJUNTAMENT DE L'ESCALA APROVACIÓ INICIAL DE LA REVISIÓ DEL PLA GENERAL



El dijous, dia 12 de Setembre, es va celebrar el Ple extraordinari per tractar l'aprovació inicial de la Revisió del Pla General d'Ordenació Urbana, la qual fou feta per unanimitat dels onze consellers assistents.

El Pla General estarà a informació pública durant dos mesos.

No és el mateix un organisme que el titular del mateix; l'organ resta, el titular canvia. Es curiós que els Estatuts del C.I.T., quan determinen les funcions del «Presidente» ho facin donat-li unes competències pràcticament absolutes; el seu contingut no concorda amb la pauta dels temps actuals.

«El Presidente puede establecer toda clase de contratos». Es sorprenent que el President pugui assentar tota classe de contractes sense demanar res a l'Assemblea. La seva actuació és solament limitada quan es tracta de drets reals.

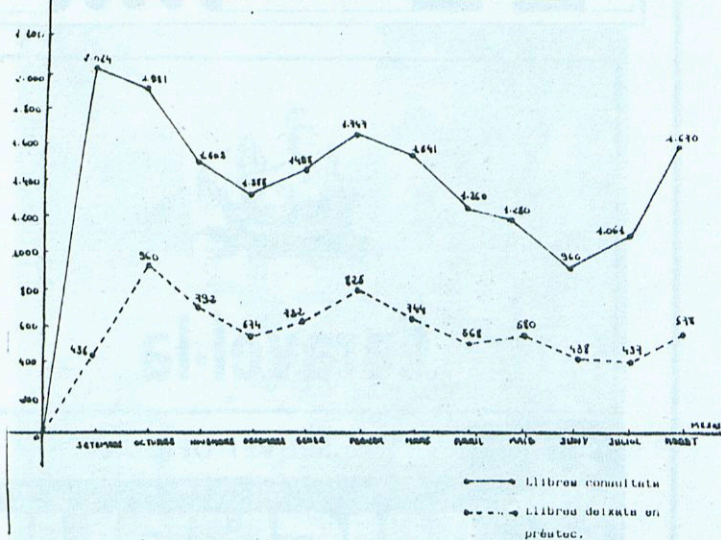
La conseqüència n'és que el «Presidente», per fer allò més important, pot fer-ho tot sol; i per fer el menys important, li cal l'autorització de l'Assemblea. No hi ha la ponderació que caldria.

Per posar un exemple podem dir que, per fer un contracte d'un milió de pessetes (pel cas), el «Presidente» pot decidir sol; i per empenyorar una màquina d'escriure, un mostrador o un armari, li cal el consentiment de l'Assemblea, quan aquestes darreres operacions potser no assolirien les deu mil pessetes.

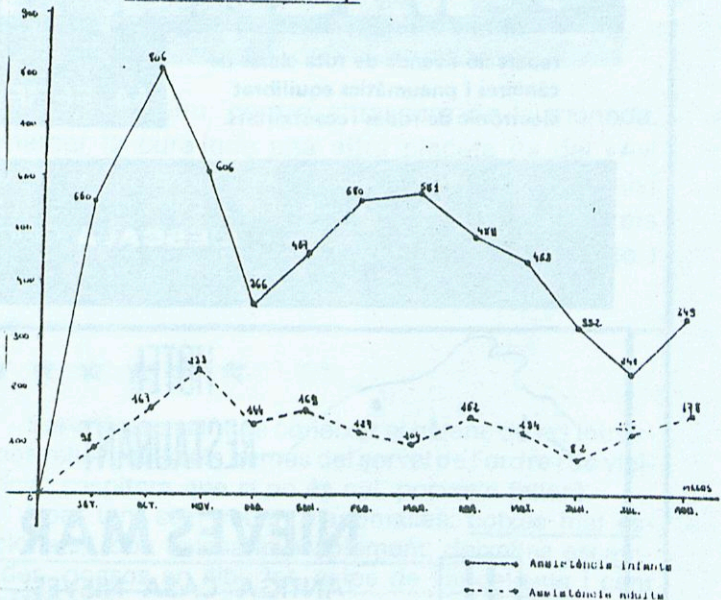
Es evident que a la redacció de l'article que fa referència al «Presidente» li cal un nou contingut.

J.R.

GRÀFIC-RESUM LLIBRES CONSULTATS I LLIBRES DEIXATS EN PRÉSTEC



GRÀFIC-RESUM ASSISTÈNCIA LECTORA



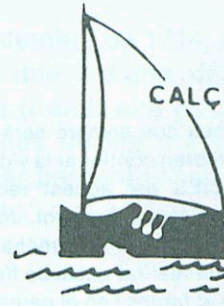
MAGATZEMS **TITÛS** S. A.

BEGUDES:

DAMM HENNINGER LA CASERA  
TRINARANJUS LLET RANIA LLET LETONA  
AIGUA DE VICHY AIGUA DE VILADRAU  
VINS LA-VID FRUCO CODORNIU

Ctra. Viladamat A Palafrugell, Km. 7  
Tels. (972) 77 04 04 - 508 - 584

L'ESCALA (Girona)



**CALÇATS BALLESTA**

Fundada l'any 1920

C/. Pintor Joan Massanet, 10  
Tel. 77 02 53  
L'ESCALA (Costa Brava)

MAGATZEMS **TITÛS** S. A.

CONGELATS — CONCESSIONARI —  
GELATS



Ctra. Viladamat  
A Palafrugell, Km. 7  
Tels. (972) 77 04 04  
- 508 - 584  
L'ESCALA (Girona)



JOIERIA · RELLOTGERIA

**J. Molinas**

REPARACIONS  
COPES I TROFEUS ESPORTIUS

C/. Joan Massanet, 26  
Tel. 77 05 48

L'ESCALA



**Caravel·la**

SERVEI OFICIAL

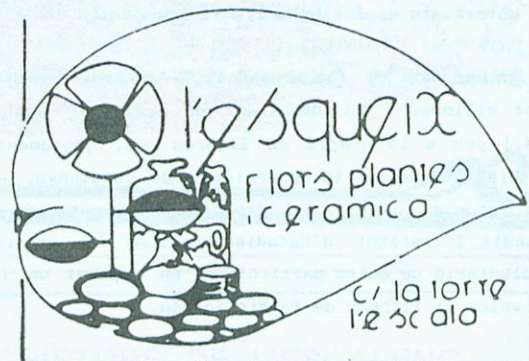


**MICHELIN**

reparació i venda de tota classe de  
càmeres i pneumàtics equilibrat  
electrònic de rodes recautxutats.

M. FERRER

CTRA. TORROELLA DE MONTGRI - VILADAMAT  
CLOSA DEL LLOP, S/N - TEL. 77 12 64  
L'ESCALA (GIRONA)



C/ la Torre  
l'Escaló

FLECA I QUEVIURES

Plaça Mercat  
Telèfon 77 00 82

L'ESCALA



HOTEL  
RESTAURANT

**NIEVES MAR**  
(ANTIGA CASA NIEVES)



Tels. 77 03 00 - 77 03 04 - Passeig Marítim - L'ESCALA  
(Costa Brava)



**JOPA**

nàutica  
Closa del Llop, s/n.  
Tel. (972) 77 07 55  
L'ESCALA (Girona)

EMBARCACIONS · MOTORS · ACCESSORIS

**EVINRUDE**

# de més i de menys...



## L'ESCALA SERÀ FAMOSA, O NO SERÀ

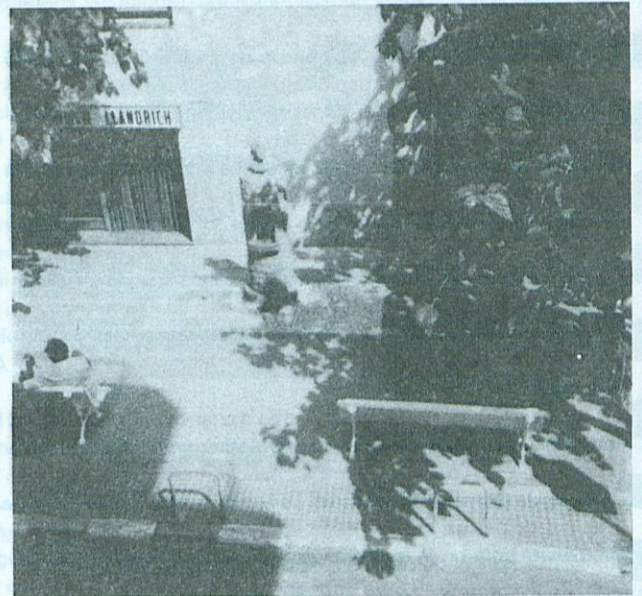
L'Escala serà famosa i no precisament per les anxoves, que per això ja ho és; ni per l'assumpte de la (suposada) màfia, que també ho és; ni pel llarg problema d'hivern amb els marxants, que també ho ha estat. Sinó perquè es fan **urbanitzacions on deixen entrar a tothom menys als veïns.**

Fixeu-vos en la fotografia del costat.

Un senyal de «prohibit passar» exclusivament per als veïns. I tant d'enrenou que es va aixecar, fa temps, perquè la gent ho havia entès malament i es pensava que no se'ls deixava passar!

No senyors. El senyal ho diu ban clar: els únics que no hi poden passar són els que viuen en aquella urbanització. Els altres podem estar tranquils i passar per allà on vulguem.

En un «l'Escalenc» de fa temps, i en aquesta mateixa secció, advertim que la placeta del «Pati Blau» seria un indret atractiu i acollidor sempre que es tingués cura en mantenir-lo net i polit. Malauradament el temor de que no fos així s'està veient confirmat: deixalles, excrements de gossos i un terra brut i fastigós estan convertint aquell típic racó en una altra mostra de desídia i deixadesa. Creiem que una atenció especial per part dels serveis de neteja, simplement, seria suficient per aconseguir una imatge digna. Des d'aquí la reclamem altra vegada.



Ens complau, com a altra cara de la moneda, remarcar la cura que una altra placeta (la del «Avi Xaxu») té per part dels veïns. Ens consta, per que així ho hem vist, que molt sovint són ells mateixos els que, per propia iniciativa, cuiden del seu aspecte i netedat. Un bon exemple.



Les places de la Vila, són llocs per a jugar-hi a pilota?. Com que creiem que la resposta és negativa, ¿per què no es presta el camp de futbol, o altres llocs adequats, en espera del Polideportiu?.

¿Com és que la majoria de la gent s'acontenta de remugar les irregularitats que remarquen sense gosar interpellar als infractors, ni anar a denunciar-ho a la Policia, ni a manifestar-ho a través d'aquesta pàgina de «L'Escalenc»?.

Seria interessant de conèixer el balanç de les infraccions rellevades pels homes del servei de l'ordre i de vigilància; sospitem que si no és nul, poc se'n faltaria.

I per tant se'n veuen d'anomalies: cotxes mal estacionats, roba estesa impròpiament, deixalles escampades, gossos en llibertat, actes de vandalisme i cent etcèteres.





## CINCLAUS

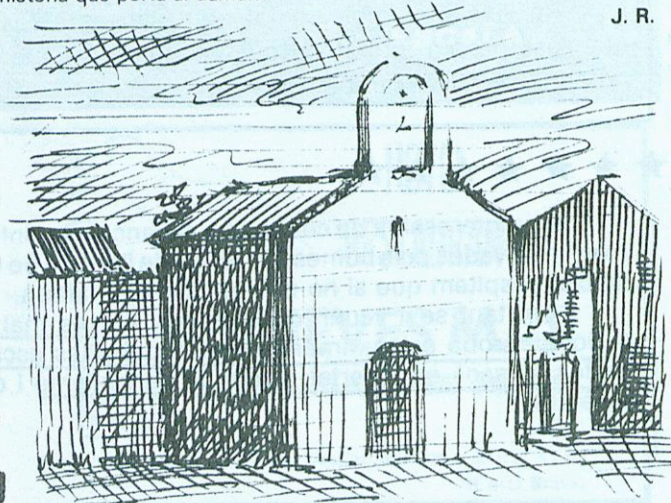
El dia 8 d'Octubre és la patrona de Cinclaus, Santa Reparada. Com que cada any hi havia inundacions, la festa va ser traslladada al tercer dissabte de Setembre. Els Montgrins eren els protagonistes de la música. La renaixença d'anar a Cinclaus, per tant, no és nova. Hi ha tota una tradició darrera. Moltes notícies han sortit a la premsa envers la història d'aquest llogaret, algunes carregades de fantasia. Els comtes d'Empúries varen entroncar amb els Medina-Sidònia, després de fer-ho amb els de Medinaceli. El palau dels Medina-Sidònia de Sevilla guarda una voluminosa història d'Empúries. No fa molt, el titular de la casa va parlar per TVE i va dir que la biblioteca era oberta a tothom; caldria anar a Sevilla per indagar què hi ha darrera les pedres que fan el tipisme a Cinclaus.

La propietat de les terres ha estat poc dividida, com totes les terres bones del municipi. Són presents (les terres) a la desamortització de Mendizàbal a l'any 1837. A la segona meitat del segle passat, famílies de l'Escala eren propietaries dels masos de Cinclaus i naturalment de les terres: Maranges, de Romà, Albert. Pertanyia can Jonqueres a una família de Castelló d'Empúries, el Sr. Jonqueres la va comprar els anys quaranta per a la seva muller Isabel de Goys. El senyor de Romà era el propietari més fort. L'Ermita i el mas de Cansafeliu, així com un llistat terrible de finques i també l'Alfolí de la Sal. Totes les seves finques varen anar a la subhasta pública i els altres propietaris engrandiren el seu patrimoni.

Cinclaus, construït sobre un pa de pedra, únic en tota la plana, amaga un potencial d'urbanització que potser algun dia sortirà a la llum. Rumors hi ha que l'experiència d'Empúria-brava, s'aplicarà a Cinclaus. La problemàtica espai privat-públic, ja hi és present. Qui va a Cinclaus pot contemplar un camí que sempre ha estat d'ús comú tancat, també a les Corts n'hi ha un; ningú ha tingut la preocupació de tornar-lo a fer obrir i tornar com abans. El temps va favorablement a la cosa particular i contra el comú. Si avui no es prenen les mesures, la conflictivitat pot ser-hi més forta, com va ser-hi dintre altres indrets del municipi i fins i tot dintre del casc vell (els carrers que no tenen sortida a l'Ave Maria, la casa Gran del passeig, la casa de l'Alfolí de la Sal on un carreró comunicava el carrer Maranges i el carrer Alfolí i d'altres.

Emperò Cinclaus, si ara és motiu d'anar-hi per festa, abans ho era per feina i per anar a cercar unes matèries primeres que eren molt apreciades. Així els joncs per a fer nances, i la balca per als culs de les cadieres i la canya per als sostres. La fauna ha anat a menys, tota aquella varietat de peixos, avui no hi és. Com les aigües no són tan clares i de bon veure com no fa molt temps. Quin serà el futur d'aquest llogaret?. Seran realitzables les pretensions de convertir-lo en una gran urbanització?. Urbanització que aniria fins al mar i tot travessat per canals navegables. Tot són rumors, emperò la seva magnífica situació i les experiències de la badia de Roses fan que no sigui aventurat pensar que Cinclaus espera una reconversió molt en desacord amb la història que porta al damunt.

J. R.



## HISTÒRIES DIFERENTS

### HISTÒRIA 1

No era més que un escull com tants altres, que es distingia per la seva peculiar forma, aparentant un frare en oració.

Es mantenia invulnerable al llarg del temps, resistint els embats de les ones i el furor de les tempestes. La seva eterna incandescència, de ritme incesant, a tot hora els feia front.

Res deturava l'indòmit escull de continuar perseverant en la seva postura, fins el dia que deixà de resar, sucumbint a l'envestida d'un fort cop de mar.

El dia 7 de Novembre de 1982 fou el dia fatídic pel frare en oració. Aquesta vegada no tingué prou vitalitat per a plantar cara a l'agressió temporal i la força erosiva del mar soccava totalment la seva base, fent-lo desaparèixer de la superfície de l'aigua.

L'esforç de l'home intervingué d'immediat en la tasca de recuperació i el malaguanyat escull fou hissat i alliberat de l'indret on havia anat a parar.

Aleshores se'l considerà més que mai com una joia de gran valor; se'l guardà en un lloc protegit i hom restà a l'espera de decidir l'emplaçament més adient per la seva implantació.

Es preveieren evidents dificultats, en el cas de col·locar-lo al paratge d'origen; però, tot i així, s'acordà revestir-lo al lloc on havia nascut.

El dia 20 d'Abril d'enguany canvià la sort del frare. El vell escull romania novament en el lloc del qual, quasi dos anys i mig abans, havia desaparegut.

Però, malauradament, aquella joia no fou més que «un goig sense alegria». La Divina Providència havia pogut més que l'home permanent que un senzill tràngol enfonsés altra vegada l'escull.

L'intent humà intervindrà de nou en la recerca del niell, amb el convenciment que és difícil lluitar contra les forces de la Naturalesa, superiors a les de l'home.

Mentrestant l'original escull resta a l'espera que un segon cop de mà el recuperi per sempre del fons marí.

I així roman pacient, amb el suport de l'home, que, si més no, l'exhibirà com una obra de museu. Però ja no serà més l'escull d'abans. La seva base seguirà situada al lloc de sempre, mentre ell viurà apartat del mar que li donà vida.

### HISTÒRIA 2

No era més que una cova com tantes altres, amb la particularitat d'haver servit de refugi en temps de perill.

Romania solitària al fons d'un petit turó. Al seu cim, una carretera esdevingué un camí estret i pedregós, que permetia l'accés pel turó dels ramats de xais que sovint hi circulaven.

Però el ressò del trepitg dels xais no influïren en l'existència de la cova, que se sentia desamparada fins que la soledat l'impulsà a acollir vagabunds aïllats com ella.

L'home i la cova s'identificaren perquè es necessitaven mútuament i llurs vides adquiriren una nova categoria. L'home nòmada es convertí en sedentari i la solitària cova esdevingué un habitatge o vivenda profunda i fosca com «la gola d'un llop».

Des de llavors, una espessa fumarola envaïa la cova i pels seus entorns s'escampava l'olor de vivenda. El foc i el fum l'havien transformat en una caverna emmascarada, amb llurs parets simulant fantasmagòriques i ensutjades pintures rupestres.

Un dia la tenebrosa cavorca deixà de ser habitada. L'home solitari l'abandonà, llegant el record de la batejada «cova d'en Marià».

En aquell moment la cova passà a nova vida, servint d'amagatall als vailets. Sols hi entraven els qui no tenien por, perquè la cova seguia igual de profunda i fosca com «la gola d'un llop».

Del «camí dels xais» i de la «cova d'en Marià» ja no en queda res. L'home no ha volgut conservar-los, ni desitja parlar-ne.

Potser sols se'n recorden aquells que per a salvar la vida s'hi refugiaren i aquells que per a jugar s'hi amagaren.

PILAR PELLICER de GISPERT  
L'Escala, a 21 d'Agost del 1985



## UN GREU PROBLEMA SOCIAL: LA MALALTIA DE L'ALCOHOLISME

A tot el món està admès que l'alcoholisme és una malaltia i no simplement un vici. El tans debatut dilema de si l'alcohol és bo o dolent, ha restat completament aclarit i establert que ingerit amb moderació no pot ocasionar problemes, però que l'habitud exagerada pot convertir una persona en una autèntica desferra humana.

Una definició sobre l'alcohol, dictada pel màxim organisme sanitari mundial -l'Organització Mundial de la Salut-, diu: «L'alcohol és una droga d'acció intermitjà, per naturalesa i intensitat, entre les drogues que produeixen toxicomania i creen hàbit».

No s'ha demostrat que la malaltia de l'alcoholisme és transmeti genèticament, però en una llar on un dels cònjuges sigui alcohòlic, hi ha un elevat percentatge de contagi entre pares i fills, ja que està demostrat que la figura del pare -en el que és bo i en el que és dolent-, normalment, és imitada pels fills. No solament l'hàbit és el desencadenant de la malaltia de l'alcoholisme, ja que aquest generalment, de no estar condicionat per una alteració emocional, condueix a problemes físics, no per això sense interès, però menys destructius que els psíquics.

Es important saber que l'alcohòlic no neix essent-ho, sinó que una sèrie de factors emocionals el converteixen en això. No és determinable a quina edat sorgeix el problema amb totes les seves conseqüències -tot i que l'índex més elevat de malalts alcohòlics en llur etapa crònica és dona entre els trenta i els quaranta anys-, després d'haver recorregut un procés destructiu molt dolorós. Malgrat això, cada dia són més els joves que arriben a aquest punt. Són paraules d'un alcohòlic: «Es pateix moltíssim abans de conèixer la nostra veritat: que som malalts alcohòlics».

Des d'un temps ençà ha augmentat la consciència social vers el problema de l'alcoholisme -sens dubte el més greu dels problemes socials del nostre temps-, ja que no afecta només el malalt com a individu, sinó també tots els qui l'envolten. Les estadístiques oficials determinen que s'acosten als quatre milions de malalts alcohòlics a tota Espanya (mig milió són dones) això suposant que no hagi estat superat aquest nombre. Això equival a dir que més de deu milions d'espanyols, bé directament (els malalts) o indirectament (els familiars), viuen el problema de l'alcoholisme.

L'associació mundial d'Alcohòlics Anònims, disposa d'un interessant test per a determinar la presència de la malaltia de l'alcoholisme, el qual només pot ésser respost pels mateixos interessats:

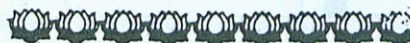
- 1.- Has tractat alguna vegada de deixar de beure durant una setmana o més temps, sense haver pogut acomplir el termini?
- 2.- Et molesten els consells d'altres persones que han tractat de convèncer-te per a que deixis de beure?
- 3.- Has intentat alguna vegada de controlar-te canviant d'una beguda a una altra?
- 4.- Has begut alguna vegada a primera hora del matí, durant el darrer any?
- 5.- Tens enveja de les persones que poden veure sense que això els plantegi problemes?
- 6.- Ha empitjorat progressivament el teu problema amb la beguda durant el darrer any?
- 7.- La teva manera de beure ha creat problemes a casa teva?
- 8.- A les festes familiars o socials, en les quals la beguda és limitada, tractes d'aconseguir-ne d'extra?
- 9.- Malgrat que sigui evident que no pots controlar-te, has continuat afirmant que pots deixar de beure «per tu mateix» quan vulguis fer-ho?
- 10.- Has faltat al treball durant el darrer any per causa de la beguda?
- 11.- Has tingut alguna vegada «lapsus mentals» (oblit d'actes realitzats) a causa de la beguda?
- 12.- Has pensat alguna vegada que podries tenir més èxit a la vida si no beguessis?

Has respost «sí» a quatre o més preguntes? Si és així, les probabilitats indiquen que ja tens un seriós problema d'alcoholisme, o que el tindràs en un futur molt pròxim. Per què asseguruen això els alcohòlics anònims? Senzillament, perquè l'experiència personal de cents de milers d'alcohòlics recuperats en llurs grups els ha ensenyat algunes veritats bàsiques respecte als símptomes en la forma de beure que acaben arrossegant a la malaltia.

Per a qualsevol informació respecte d'aquest tema o per a conèixer la ubicació dels grups d'Alcohòlics Anònims que funcionen a tot Catalunya, podeu dirigir-vos a l'Apartat de Correus 145, a Girona, o trucar al telèfon (972) 20 49 80, on sereu informats gratuïtament de tot el que comporta la malaltia de l'alcoholisme i la seva recuperació.

**RAMON DRAPER MIRALLES**

(Escriptor especialitzat en temes de marginalitat social)



## A L'ÍNDEX DE LA BONA IMATGE

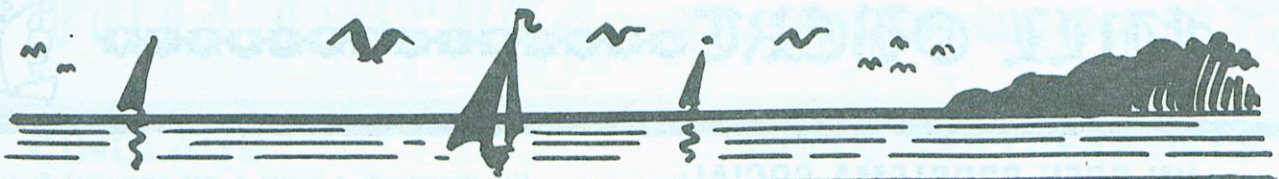
El senyor Francesc SALA BALAGUER, en un article (pàg. 43 del llibret FESTA MAJOR 1985), té sens dubte raó quan es queixa de que la premsa no parla gens dels aspectes seductors de L'ESCALA: Noces d'Or i d'Argent, Festa Major 1984, Focs artificials a la Platja, carrers encatifats, exposicions, etc.

Vull creure que el nostre «L'ESCALENC» té poc àmbit fora de L'Escala, però, en canvi, té la immensa prerrogativa de ser genuïnament **escalenc**, potestat de la que no poden naturalment gallardejar els demés periòdics de la província nostra.

Puc sospitar de que el Sr. Sala no llegirà les presents línies, perquè és evident que no planta els seus ulls al nostre modest mensual; efectivament, en la seva inserció no s'hi veu la més mínima al·lusió a la nostra revista. Si ho hagués fet hauria vist que de tots aquells esdeveniments «L'ESCALENC» se n'ha fet amplemet eco.

Malgrat els meus desigs, no puc pas pretendre a què tot ciutadà escalenc se senti en l'obligació de llegir-nos; però, per a un senyor que diu estimar L'Escala all punt de lamentar-se de que certa premsa només dona **mala imatge** de la nostra vila, l'existència de «L'ESCALENC» és justament una manifestació que cal posar al repertori de fets que donen BONA IMATGE a L'Escala. Ei!, em sembla.

SADERRA



### ESTUDI I SERVEI

ASSESORIA EMPRESARIAL

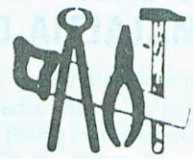
Carrer del Port, 28 - L'ESCALA - Telefon: 77 10 23

Àrea laboral i social - Aspectes fiscals de l'empresa  
 Assessorament jurídic empresarial - Contabilitats  
 Gestions de tota mena - Assegurances

**Jaume BATLLE PAGÈS**  
 Agent Col·legiat d'Assegurances

FERRETERIA

# GUILLOT



PINTURAS  
 i  
 JARDINERIA



c/ del Mar, 6  
 Tel: 77 04 86

L'ESCALA



## DISCOTECA ACUÀRIUM

HOTEL RESTAURANT  
 L'ESCALA



# Hostal «El Roser»

Restaurant



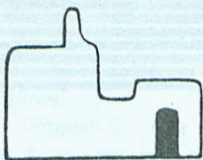
★ ★

HOSTAL MIRYAM

HOSTAL REINA

COMPLETE BATHROOM / BAÑO COMPLETO  
 SALLE DE BAINS COMPLETE / MIT BADERAUM  
 ESPECIALITAT EN PEIXOS I MARISCS  
 Calefacció Central - Aire acondicionat  
 Parking Particular - Obert tot l'any

Darrera l'Església, 9 L'ESCALA  
 Tels. (972) 770219 / 770977 Costa Brava (Girona)



## RAFAEL MORENO I GARCIA

Compra de cases velles al casc urbà  
 i de finques urbanas fora vila

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA



## RAFAEL MORENO I GARCIA

CONSTRUCTOR D'OBRES  
 Venda de parcel·les «Jardines del pedró»

Tel. 77 08 71

Port d'en Perris

L'ESCALA

**AGRUPACIÓ FLEQUERA EMPORDANESA**  
 S. A.

Carretera de Viladamat a Palafrugell s/n

**Telèfon: 77 00 81 L'ESCALA**

# G FINQUES GUANTER

ASSEGUANCES EN GENERAL  
 GARANTIA D'EFICÀCIA I SERIETAT

Avinguda Ave Maria, 7

L'ESCALA

Tel. (972) 77 02 72





## ELS TRACTORS, L'ESQUIROL I EN SALVA

Abans no arribaven els tractors als nostres camps, haguérem de veure durant molt de temps la figura del cavall o de la parella de cavalls tirant d'una arada, menada pel pagès que tenia la mà enganxada a l'esteva mentre a la de l'esquerra hi tenia el rastell.

Fins i tot quan ja es coneixia el tractor, tardà molt de temps a desaparèixer el bestiar dels camps, ja que no tothom estava en disposició d'adquirir un tractor.

Anant a l'arrel de la qüestió tenim coneixement de quan es va provar el primer tractor a les nostres contrades.

**El dia 23 de Juny del 1920, en el camp de la casa Camps,** tingueren lloc les primeres proves d'un tractor a gasolina de 18 H.P. per a llaurar.

Els pagesos de tota la rodalia s'aplegaren al voltant de la propietat com si d'un partit de futbol de poble es tractés.

Les tartanes dels masovers i propietaris feren acte de presència en gran nombre. L'expectació era gran. La casa concessionària Cros fou representada pel Sr. Canals i la casa fabricant, pel Sr. Callicó, tots els quals donaren tota mena d'explicacions als presents.

Els resultats obtinguts foren satisfactoris, començant poc temps després a veure's, encara que amb compta-gotes, els primers tractors, causant l'admiració i l'enveja de tots els qui els veien treballar, comparant la feina que aquells feien amb la de les parelles de cavalls.

A l'acte que ressenyem hi assistí un testimoni d'excepció, expressament invitat pels directius de les cases comercials esmentades.

Ens referim al fotògraf escalenc **Josep Esquirol** que hi va anar amb la seva moto i la seva màquina de fotografiar per a testimoniar, a les generacions venidores, les demostracions d'aquelles màquines que començaven a revolucionar l'agricultura.

Un dels propietaris, ben conegut dels escalencs, que primer adquirí un tractor amb tres arades fou en **Cecili Granada** que el comprà expressament per a millorar la seva propietat anomenada «**la Devesa**», veïna amb el nostre Terme Municipal pel costat de San Martí d'Empúries, convertint en terra de cultiu moltes closes.

I ja que dèiem que l'**Esquirol** hi va anar en moto, bo serà que signifiquem que el nostre fotògraf fou el primer que en tingué a L'Escala. Era marca Indian i de color vermell.

Era objecte de l'admiració de tothom però tenia un gros defecte. A l'hora d'engegar-la, no hi havia maneres de posar-la en marxa. Tant era així que cada vegada que la volia engegar, havia de pujar a peu des de casa seva –carrer Enric Serra 7– fins davant de l'església, si volia anar direcció a Viladamat, o fins a mig carrer de Gràcia si volia anar cap a Bellcaire..

Aleshores començava la carrera motorista de l'**Esquirol**.

Amb un guardapols de principis de segle, una gorra que deixava caure la visera sobre el seu clatell, amb guants de pell i unes grosses ulleres de tractorista de màquina de batre d'abans, que li transformaven el rostre ja de per si no massa afavorit, l'**Esquirol** empenia la gran aventura de posar en marxa la seva moto, deixant-se anar carrer avall fins sentir els primers espetecs del motor.

Es pot dir que el nostre protagonista no tenia la moto per luxe, sinó per necessitats del seu treball. Precisament, aquells dies, acabava d'obrir una sucursal del seu negoci de fotografia, relлотgeria i joieria a l'**Armentera**. La fama del nostre fotògraf s'anava estenent per tota la comarca.

I parlant de la moto de l'**Esquirol**, potser serà el moment oportú de recordar el que li va passar a en **Salva**.

Diguem primerament que en **Salva** era carnisser i que tenia la botiga oberta on precisament avui dia hi ha –casualitats de la vida– una altra carnisseria, la d'en **Pere Gardella o de Ca l'Agustí**. El fill d'en **Salva** feia de mecànic al taller de Can Sola, al carrer Major, i després Enric Serra.

Un bon dia en **Salva** demanà la moto a l'**Esquirol** per anar fins a Figueres. Aquest, que no tenia mai un no per a ningú, li contesta que ja podia comptar-hi.

Ja tenim a en **Salva** anant a Figueres tot cofoi. –Qualsevol vagi en bicicleta, anava repetint-se ell mateix. Això és una altra cosa–.

I això que la carretera no era ni llisa ni ample com l'actual. Ben segur que tingué els seus problemes per arribar-hi, esquivant clots i pedres que amb molta abundància hi havia a les carreteres comarcals, aquells anys.

Però hi arribà, convertint-se en l'atracció dels figuerencs que es trobaven, a aquella hora, a les terrasses dels cafès de la popular rambla de Figueres.

La gent se'l mirava tot sorpresa, més que per la moto, per les moltes voltes que, sense parar, anava donant per la Rambla.

En **Salva** també se n'adonà que allò no podia continuar més d'aquella manera. Havia de prendre una decisió o altra. No hi havia altra alternatina.

Començà, com pogué, a fregar les voreres amb les rodes, a mirar de tocar a terra amb els peus, fins que ja tenim en **Salva** i la moto per terra, entre les taules i la clientela, enmig d'una trencadissa de vidres, mentre que la gent, esvalotada i sorpresa, anà de seguida a auxiliar-lo i a veure si algú havia pres mal, sobretot el més exposat, el conductor de la moto.

Sortosament, no havia passat d'un espant, tant per a ell com per a la gent contra la qual va anar a investir.

Quan en **Salva** ja estava més tranquil, algú li preguntà:

–**Però perquè donàveu tantes voltes. Perquè no paràveu, bon home, i hauríeu evitat tot aquest aldarull.**

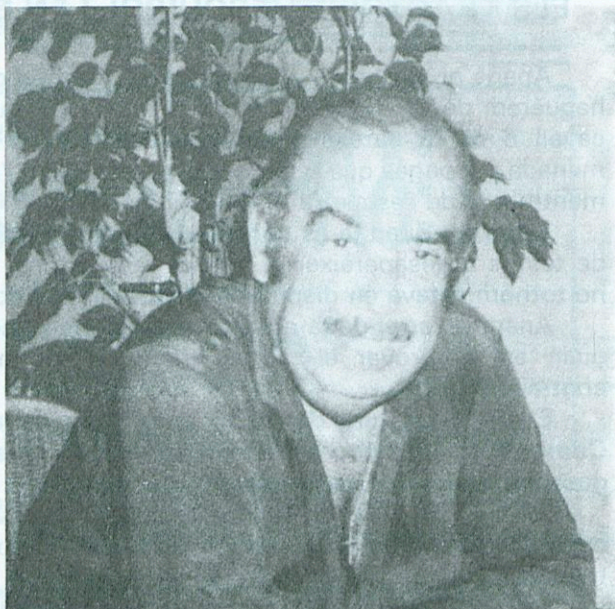
–**És que us seré franc –respongué en Salva–. L'Esquirol de l'Escala, que és qui m'ha deixat la moto, m'ha ensenyat a engegar-la, però s'ha descuidat de dir-me com es parava. I com veieu, he hagut de fer-ho així, perquè si hagués esperat que se m'acabés la gasolina, encara demà estaria donant voltes.**

Segur que en **Salva**, abans de sortir de Figueres, es va fer explicar bé com es parava la moto, ja que tenim entès que arribà a l'Escala sense els problemes que tingué a la Rambla de la capital empordanesa, on es constituí per uns moments en el principal protagonista, i tot per culpa del descuit de l'**Esquirol**.

## CONVERSA AMB...

*En Josep GUMÀ és una persona que ha jugat un paper importantíssim en el desenvolupament turístic de l'Escala.*

*La seva manera de fer és molt peculiar i fa que sigui molta la gent que es recordi de l'Escala com un lloc on es dona un tracte correcte i agradable.*



L'Escalenc.- A partir de quan sou escalenc?

J.G.- Sóc escalenc des del dia 23 de juny de l'any 1951, o sigui fa 35 anys.

Jo sóc fill de Torroella de Montgrí, i vaig venir a instal·lar-me a l'Escala perquè va ser-me feta una oferta per part de la família Bofill de l'Escala, per tal d'administrar un restaurant que ells tenien, es deia «Can Bofill» i més tard es va convertir en l'Hotel Voramar, el primer any vaig ésser administrador, els altres quatre anys llogater i a continuació vaig adquirir aquest hotel en facilitar-m'ho la Família Bofill. Aquest va ser el meu començament a l'Escala.

L'Esc.- I què va fer que us hi quedéssiu?

J.G.- Primerament perquè, en aquells moments, em sentia més escalenc que torroellenc. Vaig posar-m'hi amb tot el meu amor propi perquè prosperés l'Escala. Algunes coses van resultar ben fetes, d'altres mal fetes, però el resultat era molt positiu.

A partir d'aquí he obert restaurant i locals, fins a uns vint-i-cinc negocis. Sempre referents a hosteleria. I he promocionat l'hosteleria en el seu moment, fins al punt en que tu trobes un petit restaurant o un bar a l'Escala i en un noranta per cent han treballat a casa. Això és el motiu pel qual em vaig desenvolupar aquí a l'Escala.

Hi ha hagut tasques que han estat molt ben rebudes, altres no tant, però bé... la culminació va ser un 23 de juny, el dia del meu desè aniversari a l'Escala, amb la inauguració de la piscina del Voramar, la primera sobre el mar.

Tot i que va ploure tota la nit, amb una tempesta terrible, per a mí va ser molt important, perquè era el meu llançament com a futur hotel·ler. Va ser un dels dies en què amb més satisfacció vaig intentar complaure tota l'Escala, sense que el

temps m'hi acompanyés. La festa va resultar malament, però van haver-hi més de mil persones que ens van venir a veure. Hi havia moltes autoritats i persones importants, i molts amics...

L'Esc.- De tots els locals que heu regentat, quins són els que recordeu amb més il·lusió?

J.G.- Doncs, naturalment, l'Hotel Voramar, i a continuació recordeu amb molta estima El Port, a on hi vaig tenir moltes satisfaccions, però també moltes insatisfaccions i ingratusos.

L'Esc.- Quins són els punts que vos creieu bàsics per a ser un bon restaurador?

J.G.- Jo crec que per a ser un bon restaurador has de tenir molt amor propi, i cap mena de gelosia. L'amor propi és el que et condueix a tot. La gent confon la gelosia amb l'amor propi i són dues coses molt diferents. Quan fas alguna cosa tens l'amor propi de que sigui un èxit, la gelosia és una altra cosa... Un restaurador ha de tenir un principi d'un treball molt personal, la temporada és curta i ens hem de multiplicar perquè resulti positiva. A l'Escala hi ha molts noms importants, n'hi ha molts que s'han especialitzat, però el restaurant és una cosa en la qual s'ha de treballar molt i molt... i personalment.

L'Esc.- parlem-nos de les pizzereries.

J.G.- La primera que vaig muntar va ser la de La Palmera, va fer molt impacte, perquè ningú coneixia que

eren les pizzes ni tot el que hi està relacionat... En uns moments determinats va tenir molt «auge», en parlava tota la província, ja que va ser la primera que es va muntar a Girona, era l'any 1968. Vaig dirigir-la cinc anys, també hi fèiem espectacles.

L'Esc.- I de la Pista Bonaire, què ens en podeu dir?

J.G.- De la Pista Bonaire, en tinc un grand record. Va ser on nosaltres vàrem promocionar les primeres activitats artístiques conjuntament amb el poble, que en aquells moments ens afavoriren molt, ja que la gent sortia a ballar, per exemple, hi havia uns balls de vetlla que hi entraven fins a mil persones, venia gent de tota la comarca. Les atraccions eren molt bones i contractàvem bons artistes. Va venir el Duo Dinàmic, En Torre Bruno, En Raul del Castillo... gent molt coneguda en aquell moment. L'apogeu de la Pista Bonaire va ésser pels voltants de l'any 1960 i va durar uns tres anys, després es va convertir en l'Hotel Bonaire-Juvinés. Recordeu que un any, per la Festa Major, va ploure tots quatre dies, teníem totes les orquestres a casa, hi havia La Principal de La Bisbal, Els Montgrins, La Selvatana i la Caravana... i no es va poder fer ni un ball de festa pel mal temps.

L'Esc.- Com va ser que us decantéssiu cap a les pizzereries?

J.G.- Va ser en veure que l'excés de personal dins els hotels ens aclaparava, a més era una cosa nova,

moderna i molt més fàcil de dominar... El que demostra que tenia raó és que actualment a l'Escala estan a l'ordre del dia... Es pot dir que és el poble de la comarca on hi més pizzeries. Crec que actualment, a l'Escala, com a mínim, n'hi ha dotze.

L'Esc.- Per què vas buscar nous llocs on treballar i quins han estat?

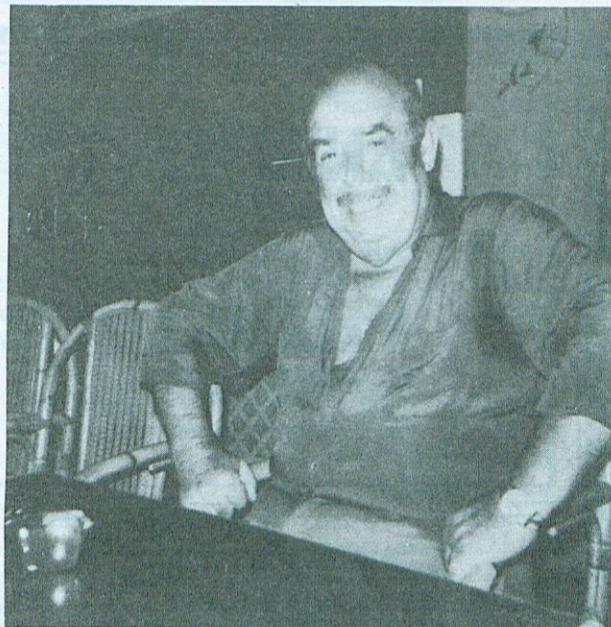
J.G.- Vaig buscar un lloc nou on treballar i vaig anar-me'n a Marbella, en sentir-me virtualment marginal. En aquells moments tenia molts contraris dintre l'Ajuntament i moltes dificultats per a poder tirar endavant, així que em vaig obrir un nou camí a Marbella. Allà, gràcies a Déu, he triomfat en tota línia tinc els dos millors locals de Marbella. Em sento bastant escalenc, però tinc obligació de defensar-me. Actualment, aquí em queda «l'Olla» i poca cosa més. El que més m'agrada és l'Escala. Tornaré, però el negoci no el puc deixar així com així, és molt important...

L'Esc.- Quines peculiaritats té el turisme d'allà?

J.G.- La principal és la continuïtat durant tot l'any. Aquí això no ho tenim. Allà, en més o menys escala, sempre hi ha turisme. El negoci és molt diferent... aquí és més bo, però la temporada turística és curta i ho és degut a la tramuntana. La tramuntana és la que enfonsa aquest país, encara que tinguí avantatges, la tramuntana neteja...

L'Esc.- Tot i això, els estius sempre veniu?

J.G.- En realitat, jo vinc a l'Escala cada quinze dies. Venim, arreglem comptes i tornem a marxar. En el fons jo hagués volgut tornar a



l'Escala, però circumstàncies de la vida m'ho han prohibit. Vaig tenir molts problemes i això va fer que marxés. Vaig marxar perquè no em sentia pagat pel que jo havia fet per l'Escala. Vaig considerar que jo havia fet molt més per l'Escala, que no pas l'Escala havia fet per mí... Tots tenim la nostra personalitat, les nostres qualitats i els nostres defectes, però això completament al marge dels negocis...

Ara, he tingut una gran sort, tots els negocis que he muntat han anat bé.

És molt important estar tu mateix al front del negoci i també el tracte directe amb els clients.

El Port va ser una de les meves màximes realitzacions. I encara que hi vaig tenir molts problemes i molts disgustos, m'ho compensava l'acolliment de la població. Això m'ajudà a oblidar els problemes...

L'Esc.- Els clients que teniu, d'on són?

J.G.- Aquí, tot és gent del país, i principalment de la comarca i, naturalment, de l'Escala... Per això

obrim a l'hivern, dissabte i diumenge, i tenim molt èxit. Aquest any també projectem no tancar.

L'Esc.- I la decoració, és important?

J.G.- La decoració és bàsica, no pot durar més de cinc o sis anys, s'ha de renovar. De fet cada any cal donar-li un nou alicient, ja en plantes, plats, llum... Cal anar canviant sempre, no podem parar... Cada local ha tingut un decorador dife-

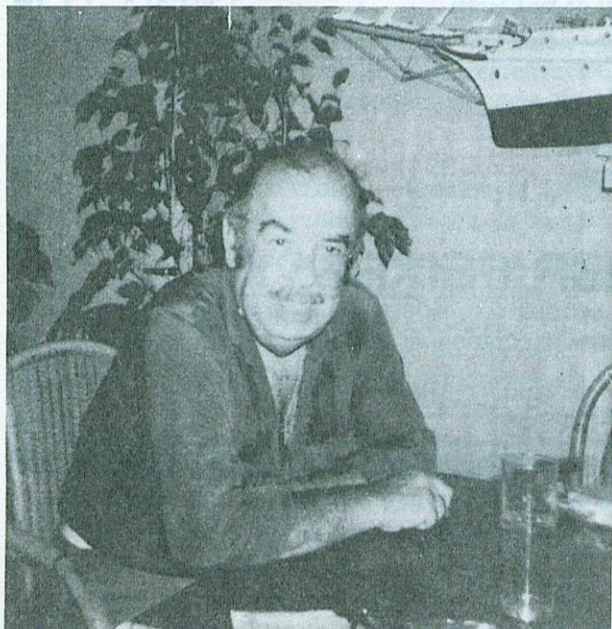
rent, però els últims els ha fet En Ramon Sánchez Prat, canari, que vaig conèixer a Mèxic en una obra seva, que va guanyar un premi de decoració.

L'Esc.- Turísticament parlant, com veieu el futur de l'Escala?

J.G.- Turísticament, jo, el veig bastant bé, amb moltes dificultats, està treballant bastant. Jo vinc de tant en tant i veig moltes millores. Però, i sobretot, s'hi veu interès.

L'Esc.- Com es podria fer per allargar la temporada turística?

J.G.- Això ja es va fent, s'està allargant cada any. S'ha allargat uns quatre o cinc dies. Deu anys enrera, tal dia com avui (21 d'agost), quedava ja només el cinquanta per cent de la gent que hi ha avui. Nosaltres, ara, estem treballant al màxim, al mateix ritme que el 14 d'agost. Es troba també que els quinze primers dies de setembre, si el temps hi acompanya, s'allarga. Nosaltres, l'any passat, varem treballar bé inclús de l'1 al 15 d'octubre. Però és una altra classe de turisme, gent que ve més aviat i també es retira més aviat, no són gent de discoteca, són gent de sol, platja i menjar aviat... potser economicament més forts.



**ANXOVES  
DE**



**L'ESCALA**

MAGDALENA SUREDA

Tel. 77 01 46

**BANCU  
BANCOTI  
BANCOTRAI  
BANCOTRANS**

Banc Comercial Transatlàntic

L'ESCALA



Casa Central BARCELONA  
MÉS DE 90 OFICINES A ESPANYA

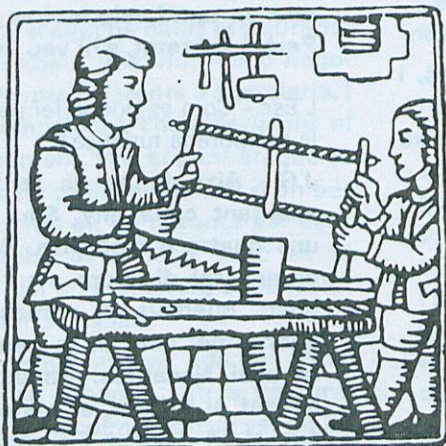


**CAIXA D'ESTALVIS  
PROVINCIAL  
DE GIRONA**

**UNITS PER L'INTERES  
DE LES  
COMARQUES GIRONINES**

Plaça Victor Català, 9

L'ESCALA



**Mobles Sancho**

Ctra. Palatrugell s/n (davant gasolinera)

Telèfon 77 04 85

L'ESCALA



**"la Caixa"  
també hi vol ser present**

**CAIXA DE PENSIONS  
"la Caixa"**



**Lindan**

**ELECTRODOMESTICS**

Servei TV garantit  
A. PRADO Tel. 7704 90

Plaça de les Escoles

L'ESCALA



**CASA FEIXAS**

INSTAL·LACIONS ELECTRIQUES, SANITARIES I CALEFACCIO  
FERRETERIA, ELECTRODOMESTICS I ARTICLES PER A REGAL

Plaça Victor Català, 17 Telèfon 77 01 99  
L'ESCALA (Girona)

## CATALUNYA I LA GUERRA DE SUCCESSIÓ A LA CORONA D'ESPANYA

Durant el govern dels reis de la casa d'Àustria, Catalunya conserva, si bé en decadència, les seves institucions. En entrar a regnar la casa de Borbó, Catalunya, que es dreça en armes contra el seu primer representant a Espanya, fou vençuda, i el seu règim peculiar suplantat. També València perdé llavors les seves llibertats.

**LA SUCCESSIÓ DE CARLES II** — Carles II fou l'últim representant de la casa d'Àustria a Espanya. No tenint successor, va designar com a tal Felip, duc d'Anjou, nét del rei de França Lluís XIV entra així a regnar a Espanya la Casa de Borbó. Però l'arxiduc Carles d'Àustria va acudir a les armes per rescatar la corona. Anglaterra i Holanda es van posar al seu costat i van formar la Gran Aliança contra França i Espanya. Al cap d'un cert temps, Savoia i Portugal van posar-se al costat dels aliats. Els espanyols es dividiren. Catalunya es va dreçar també contra els Borbons. Les Balears, Aragó i València van seguir-la, és a dir tota l'antiga corona d'Aragó.

**LA GUERRA DE SUCCESSIÓ.** — Mentre la guerra ja s'anunciava, Felip i els seus ministres havien enlondrit l'animadversió dels catalans envers la nova dinastia. Arreu de Catalunya es conspirava, i, després d'una primera temptativa dels aliats per a apoderar-se de Barcelona, els nostres ambaixadors van estipular, a Gènova, una aliança amb Anglaterra. Així una segona temptativa va reeixir, i Carles, dut per l'estol aliat, fou rebut com a rei. Barcelona fou assetjada pels exèrcits borbònics, espanyols i francesos; però la resistència heroica dels catalans i l'arribada de reforços van obligar-los a una retirada desastrosa. Aragó i València es declararen també per Carles III. Dues vegades els aliats van entrar a Madrid (1706-1710). En canvi, Felip triomfava a Almansa (1707), i conquerint València, li arrabassava les llibertats. Triomfava pocs anys després a Villaviciosa (1710) i avançava sobre Catalunya.

**EL TRACTAT D'UTRECHT.** — En aquesta crítica situació l'emperador d'Àustria va morir, i Carles pujà al trón imperial; per evitar la unió de les corones d'Espanya i Àustria, els aliats van abandonar-lo. A Utrecht (1713) es va signar la pau. Els catalans foren deixats a la venjança de Felip V. Carles, ara emperador, no va complir els seus deures envers Catalunya; Anglaterra no va complir el pacte de Gènova.

**LA CAIGUDA DE BARCELONA.** — Catalunya, aplegada per darrera vegada en Junta de Braços, es va aparellar a resistir. Caigudes les altres places catalanes, amb la sola excepció de Cardona, Barcelona fou assetjada pels exèrcits d'Espanya i França dirigits pel duc de Pòpuli i finalment pel duc de Berwick. Tretze mesos va deturar-los heroicament davant els seus murs, tot produint l'admiració d'Europa. El Consell municipal, al cap del qual es trobava Rafael Casanova, fou l'ànima de la resistència; la suprema direcció militar fou menada pel general barceloní Antoni de Vilariroel. El cercle es va anar estrenyent.

Debades Catalunya va cercar la protecció de països estrangers; debades guerrillers catalans van voler auxiliar la ciutat. El dia 11 de setembre de 1714 va caure Barcelona, després d'un dels setges més heroics que recorda la Història.

L'any següent a la caiguda de Barcelona es va rendir Mallorca. Un territori de llengua catalana, l'illa de Menorca, fou cedit a Anglaterra pel tractat d'Utrecht.

**LA REPRESSIÓ.** — Catalunya va veure suprimides totes les seves institucions, llevat el Dret civil; i en el Decret de Nova Planta es va dictar la manera com havia d'ésser regida. El virrei fou substituït pel Capità General, el qual era assistit per la Reial Audiència. Es va prohibir l'ús de la llengua catalana en la tramitació dels plets, i es va recomanar que de mica en mica fos foragitada de les escoles. Foren suprimides totes les universitats del Principat, i creada, per a substituir-les, la de Cervera. A Barcelona fou construïda la Ciutadella, fortalesa que amenaçava la ciutat. El guerriller Bac de Roda, el general Moragues i altres cabdills i patriotes catalans foren executats o empresonats. D'altres pagaren amb l'exili. Molts dels emigrats (Casanova entre ells) es van refugiar a la cort imperial de Viena. D'altres mesures opressores van ésser preses, i durant molts anys un veritable terrorisme va imperar a Catalunya.

Ferran Soldevila

### ELS SEGADORS

Catalunya, triomfant,  
tornarà a ser rica i plena!  
Endarrera aquesta gent  
tan ufana i tan superba!

*Bon cop de falç!*

*Bon cop de falç, quan vulguin moure brega!*

*Bon cop de falç!*

Ara és hora, segadors!  
Ara és hora d'estar alerta!  
Per quan vingui un altre juny,  
esmolem ben bé les eines!

*Bon cop de falç!*

*Bon cop de falç, si el blat ens volen prendre!*

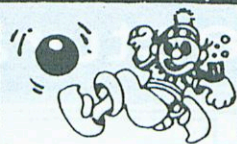
*Bon cop de falç!*

Que tremoli l'enemic  
en veient la nostra ensenya!  
Com fem caure espigues d'or,  
quan convé seguem cadenes!

*Bon cop de falç!*

*Bon cop de falç, defensors de la terra!*

*Bon cop de falç!*



## FESTA MAJOR 1985

Malgrat que les prediccions metereològiques no eren del tot favorables, ja que pels dies 3 i 4 –dimarts i dimecres– divulgaven forta tramuntana, començarem a dir que, pel que fa el temps, hem tingut una de les millors Festes Majors que recordem. Solament el dimarts, a l'hora de les sardanes de la tarda feia un ventet fresquet, sense arribar a molestar, que no va durar gaire. S'havia arribat a temer per la celebració del festival nàutic del dia 4, però es va poder portar a terme amb tota normalitat.

Tot i que els quatre dies de la festa, (per venir forasters) podem considerar-los els pitjors de la setmana, hem de convenir que l'assistència als actes ha estat força acceptable, naturalment tenint en compte que hi ha molts escalencs que rarament acudeixen a tot el que es fa.

La vigília, el dia 1, abans del recital a l'envelat, tenia lloc a la Platja el Gran Castell de Focs Artificials, sens dubte l'acte més multitudinari de la Festa Major, tot i que a l'actuació de Lluís Llach i Josep Tero, era molt difícil col·locar-hi més espectadors, però es clar, l'envelat te una cabuda determinada i quan es ple no dona per a més.

En total, durant els quatre dies, s'han executat cinquanta-vuit sardanes, de les quals La Selvatana n'interpretava 8; la Caravana també 8, la Catalunya 2.000, 12; la Ciutat de Girona, 15 i la Camprodon, igualment 15. El dia 2, primer dia, La Selvatana feia les sardanes matí i tarda i a la nit tenia a càrrec el ball a l'envelat, mentre que l'audició de la Platja era a cura de la Catalunya 2.000. El dia 3 la Ciutat de Girona, s'encarregà de les ballades de matí, tarda i nit i el ball a l'envelat era ofert pels conjunts «Setson i Blas» i «Brindis». El dia 4, la Caravana que prèviament s'havia ocupat de les sardanes del matí i la tarda, era qui a la nit actuava a l'envelat, mentre que la Catalunya 2.000, tornava a encarregar-se de la ballada a la nit a la Platja. El darrer dia era la cobla Camprodon qui interpretava les sardanes matí, tarda i nit i a l'envelat l'actuació de «Janio Martí», amb concert a la tarda i posteriorment, amb el ball de nit –el més concorregut de tots– donava cloenda a la Festa Major d'enguany.

Com a actes infantils direm que el dia 31, el dissabte, el grup d'animació, amb sortida i arribada a l'envelat, passava pels carrers de la vila acompanyats de la mainada. El primer dia la cursa ciclista infantil federada i la cursa de promoció del ciclisme i, el mateix dia a la tarda, a l'envelat, l'actuació d'Àngel Daban i els germans Toto i el dia 4 el festival nàutic a la Platja.

La representació de l'obra «La cantant calba», portada a terme pel Grup Tei de Sant Marçal, el dia 3 a la tarda, a l'envelat, hem de qualificar-la com a negativa ja que està demostrat que l'envelat no és el lloc idoni on oferir representacions teatrals.

quant a l'anunciada Festa dels Jubilats, pel dia 4, a la tarda, dificultats de darrera hora obligaren a descartar-la.

Cal no oblidar l'Ofici Solemne, del primer dia, celebrat a l'Església Parroquial, amb acompanyament de la Coral Emporium, el cant dels goigs en honor a Santa Màxima, i la inauguració de les vidrieres commemoratives del III Centenari de la Parròquia.

I ja per cloure, direm que l'any passat anotàvem uns comentaris referents a la manca d'audicions de sardanes a la nit i perquè no hi havia un programa general que englobés totes les celebracions. Aquest any hem tingut ambdues coses, però també hem sentit opinions disconformes, que ens permeten remarcar, tot fent el descàrrec de que, voldríem que s'entengués que no ho fem amb caire de crítica destructiva. Si en deixem constància és, solament, perquè s'hi pensi amb calma, es valori la importància i, en cas de semblar oportú, tenir-ho en compte per la propera festa. Fem referència, de manera especial, a l'incompliment de l'horari, pel que fa a les ballades de sardanes de matí i tarda, així com als balls de nit i al concert del darrer dia, i la manca del repertori de sardanes a interpretar per cada cobla, la qual cosa, a part de l'orientació que proporciona al sardanista –balli o no– serveix per evitar repeticions, com les que s'han donat enguany. Esperem i desitgem que –cadascú dins les seves possibilitats– hagueu pogut, o sabut, gaudir dels actes celebrats, els quals us haurà proporcionat, sens dubte, una BONA FESTA MAJOR.

## FESTA DEL PEDAL

Organitzada pel Centre Excursionista Escalenc i el Patronat Municipal d'Esports, va celebrar-se el dia 8 de setembre la **Festa de la bicicleta**, que amb participació de 213 ciclistes va començar a dos quarts de nou del matí, sortint de la Riba, dirigint-se a Empúries, Camp dels Pilans, Albons, Bellcaire, Albons, Camp dels Pilans i l'Escala, amb arribada a la Riba, a tres quarts d'onze. En el proper número de l'Escalenc els organitzadors tindran cura d'oferir un ampli comentari, amb fotografies de la diada. Avui ens limitarem a donar els noms de les diferents distincions: **Bicicleta més engalanada**: Joan Marià de Juana (tàndem de paper de diari en forma d'avioneta). **Bicicleta conjunt més original**: Les germanes Cristina, Margarida i Maria del Mar Hostench (disfressa de camperoles de conjunt amb les bicicletes). **Bicicleta més antiga**: Ramon Pratsevall i Maspoch. **Nen més petit**: Martí Carmona i Ros. **Nena més petita**: Verònica Sánchez. **Participants més grans**: Joana Pérez i Piñero i Joan Oliveres i Cortal.

\*\*\*\*

## FUTBOL

Els resultats que ha assolit el F. C. L'Escala, en aquesta pre-temporada 1985-86, són els següents:

### Primer equip

3-8-85	L'Escala - Girona	1-1
9-8-85	L'Escala - Selecció	8-0
17-8-85	L'Escala - Sabadell	1-3
25-8-85	L'Escala - Peralada	3-2
4-9-85	L'Escala - Olot	1-2

### Equip amateur

18-8-85	Albons - L'Escala	1-4
25-8-85	L'Escala - Gualta	3-3
1-9-85	L'Escala - Estartit	0-0
8-9-85	L'Escala - Roses	3-3

### Juvenils

18-8-85	Vilabertran - L'Escala	2-3
24-8-85	L'Escala - Verges	5-2
31-8-85	L'Escala - Llinàs	1-8
8-9-85	Verges - L'Escala	2-1

Ans no comenci la competició oficial que com dèiem el mes passat ha de ser el dia 15 de setembre, el dia 11 (festa nacional) el primer equip te prevista la celebració d'una confrontació en el camp del Sant Pere Pescador.

\*\*\*\*

## SARDANES

El bon temps que ens ha fet tot aquest estiu, ha permès que les ballades del mes d'agost es portessin també totes a terme, així, amb més assistència que el mes de juliol, com ja ve essent habitual darrerament, pel motiu que a l'agost tenim més turisme de les comarques catalanes, les audicions celebrades han estat les següents: dia 7, **La Principal d'Olot**; dia 14, **La Principal de Banyoles**, dia 21 **Catalunya 2.000** i dia 28 **Foment de la Sardana**. A aquestes quatre celebrades totes elles a les 10 del vespre i a la Platja, hem d'afegir-hi una mitja audició celebrada a la Platja de Montgó el dia 14 a les 7 de la tarda, a cura de **La Principal de Banyoles**.

De les ballades d'estiu ja només resta senyalar la de l'11 de Setembre i la Nit de la Sardana, com a cloenda, el dissabte dia 14, a les 10, amb la **Catalunya 2.000** i la **Foment** com a cobles encarregades.

Quant al mes d'octubre, la ballada que se celebra al **Camp dels Pilans**, el dia 12 a la tarda, la cobla contractada és la **Catalunya 2.000**.

Pel que fa a les ballades de la Festa Major, les comentem a l'espai **FESTA MAJOR 1985**.

## HA MORT FRANCESC MAS I ROS

El dia 23 d'agost moria a Caldes de Malavella, on havia nascut el 27 de febrer de 1901, el més popular compositor de sardanes d'aquests darrers temps. Mas i Ros se n'anava per sempre, però ens ha deixat les seves composicions que han de continuar fent la delícia dels dansaires. L'acte de l'acomiadament, que tenia lloc l'endemà de la data del traspàs, aplegà, dins una emotivitat i condol extraordinari, companys, amics i admiradors d'arreu de les terres catalanes. Recordem que Francesc Mas i Ros, després de l'estrena de **Platges de l'Escala** que s'esdevenia el dia del Carme de 1974, ha estat present en gairebé totes les manifestacions sardanistes que s'han celebrat a la nostra vila. En els nostres Aplecs, han estat estrenades cinc sardanes seves, d'elles «Els Pescadors de l'Escala» que ho era l'any 1979, en el decurs del IV Aplec de la Sardana, el dedicat a la Gent del Mar, assolí el Primer Accèssit en la Nit de la Sardana, final de la Sardana de l'Any, portada a terme a Lloret de Mar el maig de 1980. Enguany, amb la presència de Mas Ros (per cert el nostre va ser el darrer Aplec el qual podia assistir el mestre i on malauradament el veiérem molt desmillorat). La Principal de Barcelona, estrenava «El nostre avi» que l'autor dedicà a Francesc Macià.

Són moltíssimes les poblacions, persones i entitats que tenen sardanes per ell dedicades, per això ens sembla molt correcte que s'hagin començat a realitzar actes d'homenatge en record de tan excel·lent compositor i gran amic de tothom, celebracions que han de tenir, sens dubte, llarga continuïtat. Aquesta serà la millor prova de demostrar i reconèixer tot el que ha fet en bé de la nostra dansa, el mestre Francesc Mas i Ros, que en pau reposi.

\*\*\*\*

## CANTADES D'HAVANERES

En el decurs del mes d'agost, s'han celebrat tres cantades d'havaneres. El dia 8, al Port d'en Perris, a càrrec dels grups «Oreig de Mar», «Cavall Bernat» i «Els Pescadors de l'Escala», que actuaren per aquest ordre. El dia 14 a la Platja de Montgó, organitzada i interpretada pel Grup **Terra Endins**. La tercera tenia lloc al Camp dels Pilans el dia 19 amb l'actuació de «Els Pescadors de l'Escala». Molta assistència a totes tres, però la del Port d'en Perris hem de considerar-la, com ho ja era l'any passat, com d'una afluència extraordinària. Es difícil calcular la totalitat del públic que d'un lloc o altre escolta les actuacions dels grups; el cas es que tot plegat, ofereix un espectacle admirable. A la nostra manera d'entendre són un d'aquells espectacles que haurien de quedar com a tradicionals a la nostra vila, sobretot tenint en compte que, en ser una manifestació de caràcter popular i que per tant no reporta despeses a la concurrència, està demostrat que, per poca propaganda que se'n faci l'èxit està assegurat.

\*\*\*\*

## MOVIMENT DEMOGRÀFIC

### Naixements

- 6-7 Ismael Barrera i Velasco, fill de Josep-Manuel i Montserrat.
- 7-7 Aida González i Mancilla, filla de Josep-Lluís i Josepa.
- 9-7 Carolina Ribera i Garsau, filla de Vicenç i Frederique.
- 10-7 Xavier Callol i Bejar, fill de Rafael i Anna-Maria.
- 21-7 Miquel-Àngel Ariza i Hinojosa, fill de Josep i Antonia.
- 25-7 Miquel-Àngel da Cruz i Romero, fill de Miquel-Àngel i Teodora.
- 30-7 Joan Peraferrer i Puig, fill de Joan i Maria Dolors.
- 4-8 Maria Àngels Indias i Surina, filla de Pere i Isabel.
- 16-8 Carles González i Garcia, fill de Valentí i Pietat.

### Defuncions

- 6-7 Miquel Moriscot i Solés
- 8-7 Julià Rafols de los Mozos
- 21-7 Dolors Casadevall i Tolaguera
- 28-7 Domingo Cajas i Galan
- 6-8 Eugeni Tasis i Ros
- 6-8 Anna Pont i Brugués
- 11-8 Jacinto Alcalà i Ballesteros
- 12-8 Marià Llenas i Estany
- 12-8 Josep M<sup>e</sup> Solés i Planas
- 15-8 Emilia Puig i Gironella
- 23-8 Salvador Oliver i Massó



## PATRONAT MUNICIPAL DE L'ESPORT

### Activitats per al curs escolar 1985-1986

ESCOLA ESPORTIVA DE BÀSQUET Patronat de l'Esport  
ESCOLA ESPORTIVA DE FUTBOL-SALA Patronat de l'Esport  
ESCOLA ESPORTIVA D'ATLETISME-CROSS Patronat de l'Esport  
ESCOLA ESPORTIVA DE VOLEIBOL Patronat de l'Esport  
ESCOLA ESPORTIVA DE TENNIS TAULA Secció Tennis Taula del C.E.R.  
ESCOLA ESPORTIVA D'ESCACS Secció Escacs del C.E.R.

Començament de les activitats: 1 d'octubre.

**Horari:** Serà de 5 a 7 de dilluns a divendres, i segons l'esport (una vegada fets els grups ja es dirà l'horari de cadascun).

Per la gent que participi a l'esport escolar, les competicions seran els dissabtes segons la modalitat i l'esport.

**Lloc:** S'utilitzaran les instal·lacions del Col·legi Públic Empúries i del Centre Municipal Xavier Vilanova.

**Inscripcions:** Es faran a l'escola i també al Patronat Municipal de l'Esport, Ajuntament de l'Escala, 3<sup>er</sup> pis, de 7 a 9 del vespre del 23 al 30 de novembre (necessiteu dues fotografies).

El preu d'inscripció serà de 50 pts. (per despeses d'assegurança carnet i organització).

També hi haurà activitats com patinatge sobre rodes, aeromodelisme, natació, windsurfing, i tot d'altres activitats que es vagin programant al llarg de l'hivern-primavera (inscripcions més endavant).

EL PATRONAT US ANIMA COM CADA ANY A PARTICIPAR I GAUDIR AMB LES NOSTRES ACTIVITATS ESPORTIVES.

**Josep Lluís Sastre i Brugués**  
Secretari-Tècnic del Patronat

## TENNIS TAULA

La secció de Tennis Taula del C.E.R. L'Escala ha començat ja a preparar la temporada 85-86 amb la intenció de poder repetir i millorar els resultats aconseguits la campanya anterior.

Els jugadors federats del C.E.R. L'Escala, entrenen uns quatre dies a la setmana a partir del propassat 13 d'agost.

Aquests són els jugadors que han començat els entrenaments:

—Infants: **Josep Lluís Cortal, Jaume Sues i Joaquim Torrent.**

—Juvènils: **Xavier Cortal i Josep Maria Guanter**

—Seniors: **Joan Sues, Manuel González i Fèlix Guanter**

—Noies: **Victòria Olivares i Carme Sureda**

Cal destacar que a tots ells, iniciada la competició, se n'hi afegeixi algun altre.

El primer torneig de la temporada ha estat el que tingué lloc aquest darrer cap de setmana amb la participació dels millors equips catalans en categoria juvenil com són el Tennis Taula Ripollet, el Tennis Taula Bagà, el Tennis Taula Calella Procos i l'equip local el C.E.R. L'Escala, inferior als altres tres.

Aquests foren, per tant, els resultats del Torneig Juvenil Festa Major 1985:

—Dissabte 31 d'agost a les 8 del vespre:

T. T. Ripollet, 5 - C.E.R. L'Escala, 1 (Xavier Cortal, 1)

T. T. Bagà, 5 - T. T. Calella Procos, 1

—Diumenge, 1 de setembre a les 11 del matí:

Final: T. T. Ripollet, 5 - T. T. Bagà, 3

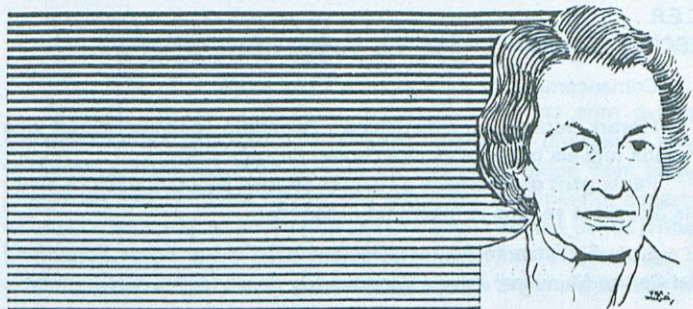
3<sup>er</sup> i 4<sup>es</sup> lloc: Calella, 5 - C.E.R. L'Escala, 0

Jugaren pel C.E.R. L'Escala **Xavier Cortal, Josep Maria Guanter i Josep Lluís Cortal.**

Es tractà d'una experiència interessant per als nostres jugadors que normalment no tenen l'ocasió d'enfrontar-se a jugadors barcelonins millor preparats, més rodats de partits de competició i que demostraren una superioritat inqüestionable al marge de poder contemplar un nivell de joc d'una notable qualitat, destacant Fajula i Vila del T. T. Ripollet equip que la temporada anterior es classificà cinquè en els Campionats d'Espanyajugats a Lluçanès, destacant també Pons del T. T. Bagà, campió de Catalunya infantil, l'any anterior, al marge dels calellencs, infantils també, Gelmà i Mas.

Els propers compromisos per aquest mes de setembre els tenim en les properes 24 hores de Cassà els dies 7 i 8 de setembre, uns partits amistosos de preparació a Ripollet el dia 14, les 12 hores de Figueres el dia 28 i el I Open Català individual que es jugarà el dia 29 a Vic.

**Fèlix Guanter**



## CONCERT D'ESTIU-85. HOMENATGE A MERCÈ RIBAS SEVA, VÍDUA DE XAVIER VILANOVA

El propassat dissabte 24 d'agost, a les 10'30 de la nit, tingué lloc a la sala d'actes del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova el Concert d'Estiu 1985, organitzat com cada any pel Centre Esportiu i Recreatiu i a càrrec de l'Orquestra la Principal de Barcelona i amb l'actuació de la Coral Emporium del C.E.R. L'Escala.

Enguany, el concert d'Estiu va ésser dedicat a la senyora **Mercè Ribas Seva**, vídua de Xavier Vilanova, persona molt vinculada a L'Escala i que tant va contribuir en l'adquisició del que avui dia són les instal·lacions del Centre Esportiu i Recreatiu, i que per tal motiu porten el nom del seu difunt marit, essent conegut per Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova.

Malauradament, l'assistència de públic fou escassa i no estigué, ni de bon tros, en consonància amb la magnitud de l'acte i amb la significació especial que per al Centre Esportiu i Recreatiu suposava aquest Homenatge.

Un any més, ens acompanyà la Cobla La Principal de Barcelona que a la primera part del Concert interpretà «**La Cova del Drac**», d'Agustí Borguñó; «**Albada**», de Jesús Ventura; «**Alt Empordà**», de Ricard Viladesau; «**En Cacaliu**», de Joaquim Serra; «**Sol Ixent**», d'Eduard Toldrà; i «**Veles i gavines**», de Lluís Albert.

A continuació era la Coral Emporium del C.E.R. L'Escala, dirigida per la seva directora **Sra. Roser Sureda**, que cantà «**La Barqueta**» (cançó popular) «**L'Empar**» (sardana de J. Vilar), «**La Gavina**» (havanera d'en Sirés), «**Donzella escalenca**» (vals mariner, amb lletra de Joan Ballesta «Calafat» i música de Lluís Albert), «**Cant d'octubre**» (lletra de Víctor Català i música de Lluís Albert), «**Cala Montgó**» (de Ramon Carreras, i especialment dedicada a la família Vilanova) i «**Cant de L'Escala**» (amb lletra i música de Lluís Albert).

A mitja actuació de la Coral Emporium, es procedí al moment de l'Homenatge. **Josep Vilabré**, presentador del Concert durant la vetllada adreçà unes paraules d'agraïment a la vídua Vilanova, després de **recordar** la seva estimable ajuda a fer possible que el Centre Esportiu i Recreatiu pogués comptar amb unes instal·lacions com les del Centre Cultural Municipal Xavier Vilanova, autèntica realitat avui dia, tot i que els socis i els escalencs, en general, no acudeixin gaire assíduament als actes que hi tenen lloc i no s'hi dongui la importància que significa disposar d'aquest locals, dels quals tot el poble, qui més qui menys, s'ha beneficiat.

Prengué la paraula, tota emocionada, l'homenatjada, donant les gràcies per totes les atencions rebudes dels escalencs i destacant algunes amistats d'especial significació per a ella i la seva família, manifestant que se sentia molt satisfeta d'haver contribuït, a la memòria del seu marit, amb el Centre Esportiu i Recreatiu, i constatar-ne el seu dinamisme i utilitat.

La pubilla del C.E.R., **Manoli Ponce**, i les respectives dames d'honor, **Gemma Tubau** i **Mònica Pons**, lliuraren uns rams de flors a la vídua Vilanova i les seves filles **Mercè** i **Consol**, cosa que també va fer la senyora **Nuri Callo**, molt vinculada a la família Vilanova.

**Àngel Rodríguez** i l'alcalde **Rafel Bruguera**, en representació del C.E.R. i de l'Ajuntament, respectivament, varen fer lliurament a la senyora Vilanova d'unes plaques d'homenatge.

Es va reprendre el Concert amb l'actuació de la Coral Emporium, ara a veus mixtes, oferint «**Queixa**», del compositor alemany Gluck, «**Nabucco**», de Verdi, «**Evocació al Pirineu**» de Martínez Valls, i «**Vell Mariner**», Cançó popular.

Posava cloenda a l'acte la cobla la Principal de Barcelona amb «**Puigsoliu**» de **Joaquim Serra** i «**El cant dels ocells**» (glossa) de Jesús Ventura, interpretant finalment i, com a homenatge pòstum al recentment finat Francesc Mar i Ros, la cèlebre sardana «**La Santa Espina**».

## INAUGURACIÓ DE LES VIDRIERES DEL CENTENARI

El dilluns 2 de setembre, primer dia de la Festa Major, festivitats de Santa Màxima, tingué lloc a la nostra església parroquial de Sant Pere la inauguració oficial de quatre noves vidrieres, col·locades uns dies abans de la Festa.

Aquestes obres s'iniciaren fa tres anys amb motiu de la celebració del Tercer Centenari però per causes imprevistes i certa dificultat en aquest tipus de treball s'han ajornat fins ara.

Sens dubte, es tracta d'una mostra més dels molts actes i projectes portats a terme, a més de constituir un testimoni permanent del Tercer Centenari de la Parròquia.

Al mateix temps, aquests vitralls contribueixen a l'embelliment del nostre temple, donant més llum i més claror a la nau que amb aquesta millora s'ha vist notablement enriquida.



## COMENTARIS ENTORN A LA SITUACIÓ DE LA CALA MONTGÓ

Quan arriba l'estiu és quan més es fan notar i s'observen més les anomalies o els defectes d'un determinat sector de residents, ja que és l'època de l'any en què es veu més concorreguda de propietaris o llogaters.

Ens estem referint a la Cala de Montgó, centre de polèmica tot sovint no únicament entre els veïns habituals o estiuencs, sinó també dels mitjans de comunicació que se'n fan ressò.

Precisament d'un article aparegut a la premsa gironina durant aquest mes d'agost, la crítica i les acusacions han tornat a ésser protagonistes.

Aquest escrit encapçala el comentari parlant de la Cala Montgó com «**un paratge descuidat entre L'Escala i Torroella, els veïns de la qual cala paguen taxes municipals a dreta i esquerra sense que s'hi faci cap inversió**».

El portaveu de l'Associació «Veïns de Montgó», per la seva part declarava que «**Aquí no tenim clavegueres, tothom s'ha d'arreglar com pot amb fosses sèptiques, que quan plou vessen i ho deixen tot fet una porqueria. Els carrers resten sense asfaltar i ni tant sols permeten que ens n'encarreguem els veïns**».

En aquest article també s'hi recull una manifestació del conseller de Turisme de la Generalitat, **Francesc Sanuy**, el qual, referint-se a la nostra vila, recordava que «**Només hi ha una població de la Costa Brava que encara no té depuradora d'aigües residuals**».

D'altra banda, podem informar també que ens han arribat veus que, al marge dels «Amics de Montgó», es pretén constituir una «Associació de Veïns de Montgó» per tal d'estudiar amb serietat el tema i procurar trobar solucions viables als nombrosos problemes que els afecten i que, a grans trets, ja s'han apuntat.



## COL·LOCACIÓ D'UNA ESCULTURA A LA PLAÇA DE CORREUS I ACABAMENT DE LES OBRES DE L'AVINGUDA DE GIRONA

El dilluns 5 d'agost tingué lloc la col·locació d'una escultura de pedra –representació d'una dona nua– que s'ha ubicat en el bell mig de la recentment inaugurada plaça del **Rei Martí** després de les últimes obres que s'hi realitzaren i que l'han convertit en un dels indrets més arranats del casc urbà.

Per notícies aparegudes a la premsa, sembla ésser que a finals de setembre es completarà la definitiva configuració de l'avinguda de Girona que després de les obres de pavimentació, s'obrí al trànsit a mitjans de juliol, no sense abans deixar-se sentir fortes crítiques i queixes, especialment per part dels veïns i propietaris de comerços més afectats per aquelles obres, que coincidiren amb l'inici de la temporada turística.

Aquests darrers treballs consistiran en la instal·lació de pedra a la voravia del carrer que servirà per a dividir la zona d'aparcament amb la carretera, i solucionar la canalització de l'aigua de les pluges.

## CAMPANYA CONTRA LA DROGA

A la plaça de l'església, i a la sortida de les celebracions religioses del tercer diumenge d'agost, s'hi trobava un grup de joves de l'associació «El Patriaca», nois-noies toxicòmans rehabilitats que realitzen una campanya nacional contra la droga.

## FUTBOL: POLICIA MUNICIPAL / GUÀRDIA CIVIL

El dissabte 6 de setembre es va jugar en el Camp d'Esports Miramar, un partit de futbol entre components de la **Polícia Municipal de l'Escala** i membres del **cos de la Guàrdia Civil**, guanyant aquests per un ampli marge de gols i demostrant una clara superioritat. Resultat futbolístic apart, el que té més interès, és el motiu de la celebració d'aquest acte: tancar la temporada estiuenca amb un resultat estadístic positiu que demostra l'esperit de col·laboració entre els dos cossos: **un 35% menys de robatoris en comparació l'any passat.**

Al marge de la venda de llibres que recullen experiències personals viscudes que analitzen a fons i de manera directa aquest alarmant perill que suposa per al jovent el fet d'introduir-se en el món de les drogues, va resultar molt positiu a nens, joves i adults rebre **informació** directa per part d'aquesta associació, amb una finalitat única i molt concreta: la de procurar per tots els mitjans alliberar a la mainada i joves d'aquest terrible problema que ha traspassat ja totes les fronteres possibles.

Aquesta jove agrupació –ja per sí sola constitueix un testimoni de valor incalculable– creu que la millor solució al conflicte es troba en rebre les ajudes necessàries per a poder procedir a la fundació d'uns centres especialitzats per a poder combatir i fer front a aquesta complexa problemàtica amb certes garanties d'èxit.

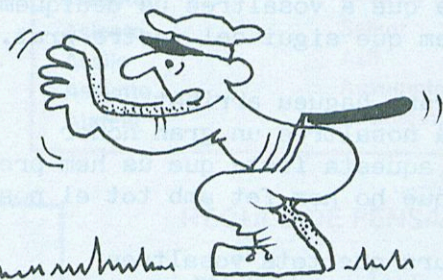
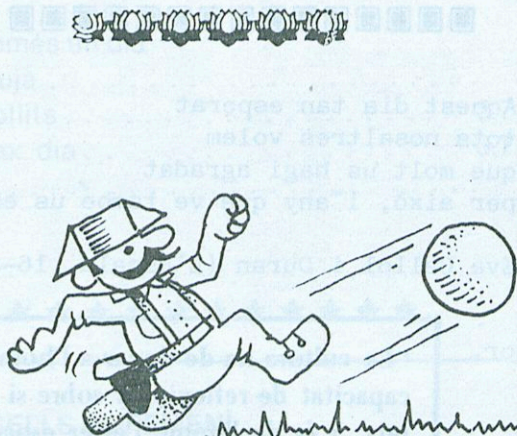
## RÀDIO L'ESCALA

### INFORMA ALS SEUS OIENTS:

Que per arranament dels seus equips i renovació de material, restarà sense emetre la setmana del 30 de setembre al 6 d'octubre, ambdós inclosos.

Perdoneu les molèsties. Mercès.

Patronat Municipal de la Ràdio



SASTRERIA




**Vilabrú**

ROSA MARIA BALLESTA

CENTRE D'ESPECÍFICS

FÒRMULES MAGISTRALS



FARMÀCIA

Pintor Joan Massanet, 4 - Tel. 77 15 75  
L'ESCALA - Alt Empordà

**L'ILLA DE LES MIL MERAVELLES (III).**

(continuació.)

X.- Fuid d'aquí, bèstia del mar!

G.- Bup, bup...

En Marcel s'adonà que les voreres estaven plenes de branquillons secs i amb un encenedor que tenia va aconseguir fer foc. L'alga, entre les flamarades i els lladrucs espantosos d'en Guix, es va anar allunyant.

Quan en Xenxo i en Marcel aconseguiren sortir del primer forat, es dirigiren cap a l'altre. No tardaren en trobar tota mena d'arbres amb fruits riquíssims: plàtans, taronges, mandarines, cocos, pinyes... La boca se'ls feia aigua. En veure el menjar, la il·lusió va ser tan gran que es van abraçar i van començar a cantar i ballar. El gosset per demostrar la seva alegria, movia la cua i brincava fins arribar a llepar les mans del seu amo.



**A TOTS ELS AQUI PRESENTS**

Un any més aquí ens trobem en aquest dia tan assenyalat aquest dia que a vosaltres us dediquem que esperem que sigui del vostre grat.

Que a grans hagueu arribat es per a nosaltres un gran honor perquè, aquesta festa que us hem preparat, penseu que ho hem fet amb tot el nostre amor.

Estem segurs que tots vosaltres esperàveu aquest dia per a tornar a estar junts amb nosaltres i disfrutar amb alegria.

Aquesta festa de gran honor deixeu les penes endarrera que vingui endavant l'amor i que sigui joiosa com els anys passats ho era.

N'hi ha que quan grans es fan els anys es volen amagar però penseu que això es un honor molt gran perquè no tothom hi pot arribar.

I el noi o noia que els vells acompanyeu sabem que ho feu amb joia i per això, aquesta festa també us mereixeu.

Agafaren tot allò que més els agradava i menjaren, menjaren, tant i tant que quasi no es podien moure i es van quedar adormits.

De sobte va caure un coco al cap d'en Xenxo. Aquest es despertà sorprès i més es sorprengué en veure que el coco s'obria i a dins hi havia un pergami vell i esgrogueït pel temps.

En Xenxo, molt intrigat, no pugué aguantar la curiositat de saber que hi havia escrit en el pergami.

Era el plànol d'un tresor. Hi havia una fletxa que assenyalava que el tresor es trobava a les Muntanyes Negres. Allà devien anar i buscar unes cataractes, atravessar el pont que trobarien al costat, fins arribar a les ruïnes un temple i seguir 50 passes a la dreta i 15 passes endavant. Aleshores trobarien una platja de petxines. El tresor el trobarien sota la petxina més brillant.

Seguiren les instruccions del pergami fins arribar a la platja de petxines, però totes brillaven molt i en Xenxo digué:

(continuarà)

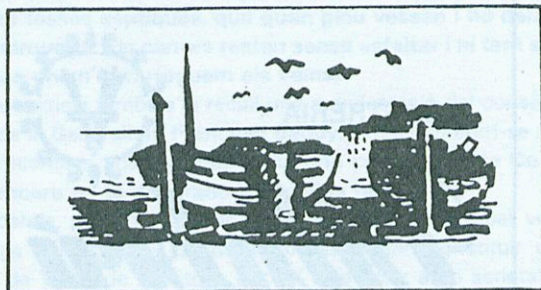


Aquest dia tan esperat  
tots nosaltres volem  
que molt us hagi agradat  
per això, l'any que ve també us esperem!!!

Eva Callol i Duran (L'Escala, 16-Juliol)

**"La cultura ha de donar a l'home la capacitat de reflexionar sobre si mateix, i fa de l'home l'ésser específicament humà, racional, crític i èticament compromès"**

**"U.N.E.S.C.O."**





## AGOST THERMIDOR

El concepte de thermidor, el varen donar els enciclopedistes francesos després de la revolució del 1848 per anomenar el mes d'agost. (Copia del Calendari del Gran Orient de la Masoneria. Si analitzem la seva etimologia, veiem que es una paraula derivada del grec thermos que vol dir calor. Enguany, ha estat una realitat ja que, la escassa nebulositat, les altes temperatures i l'ambient humit, donaven una forta sensació de calor i xafegor.

La situació atmosfèrica d'aquest mes, la podriem resumir amb la paraula estabilitat ja que, l'anticicló de les Açores pràcticament no s'ha mogut de les nostres contrades impedit que, els clàssics grops d'estiu ens visitesin, però veiem amb xifres tal com ha evolucionat aquest mes.

### TEMPERATURES: altes i constants

Tra. màxima . . . . .	32°C
Tra. mínima . . . . .	14°C
Tra. mitjana . . . . .	22,5°C
Oscilació extrema . . . . .	15°C
Oscilació mitjana . . . . .	9,7°C

### PLUJA: només un dia

Dies de pluja . . . . .	5
Litres recollits . . . . .	3,7 l.
Precip. max. dia . . . . .	3,7 l.
Grops . . . . .	1



### CONSELLS AL FEMENÍ

- Quan renteu peces de llana potser us estranya que quedin un xic enterques. En la última aigua d'esbandida afegiu-hi una cullera sopera de vinagre d'alcohol i veureu que la peça us quedarà flonja.
- Si voleu tenir el rostre clar i resplendent, aci teniu una fórmula fàcil: feu bullir un pom de julivert en mig litre d'aigua durant un quart d'hora. Una vegada la decocció serà tèbia, renteu-vos-en la cara matí i vespre durant una setmana.

### GRANS DE SENY

- No hi ha mania més inútil que la de voler tenir sempre raó.

**Solució a l'endevinalla d'agost: L'ECO.**

### VENTS: fluixos i humits

8 dies de tramuntana . . . . .	NNW
1 dia de ponent . . . . .	W
22 dies de marinades . . . . .	dirac. var.

Jonàs Mallart



### REFRANS DE MAR

- Nou vaixell, aviat vell
- El nin fa carícies i el rem fa durícies.

### NO DIGUEU:

Arreglo  
Arrepentir-se  
Arriesgar  
Arrojar  
Arrojo  
Arropar  
Asquerós  
Assentar  
Asiento  
Assilo  
Assunto  
Atareat

### DIGUEU:

Adob, aranjament  
Penedir-se  
Arriscar  
Perbocar, vomitar, gitar  
Ardidesa, coratge  
Abrigar, acotxar  
Fastigós  
Asseure (fer seure)  
Seient  
Asil  
Assumpte, afer  
Atrafegat, enfeinat

### RECALL DE PENSAMENTS

“Molts busquen la felicitat de la mateixa manera que d'altres busquen les ulleres: les porten posades i no se n'adonen”

LENAU

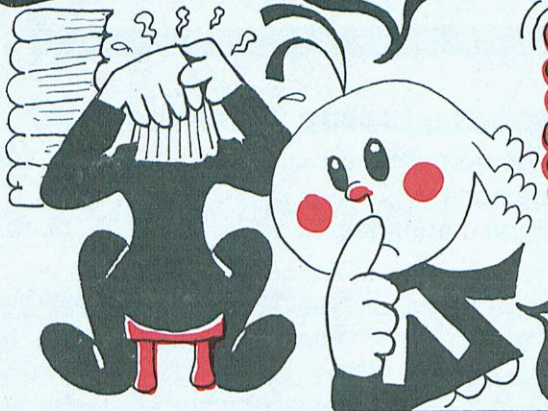
“Moltes vegades us podreu arrepentir d'haver enraonat, però no us arrepentireu mai d'haver callat”

SIMÒNIDES

“La gran desgràcia de la nostra època és que hem perdut la confiança en la gent gran, al mateix temps que continuem desconfiant de la joventut”

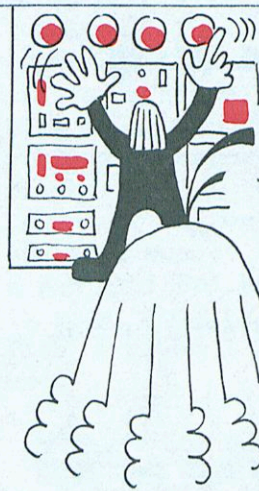
LOUIS DE ROBERT

SILENCI/ EN AQUESTS MOMENTS EL NOU SUPER MINISTRÈ D'ECONOMIA, S'EXPRIMEIX EL SEU SUPER CERVELL PER A DESCUBRIR LA SUPERFÒRMULA.



.. SUPERMODERNA I SUPERPROGRESSISTA, PER A CONSEGUIR ANIVELLAR EL SUPERDÈFI-

CIT ECONÒMIC QUE SUFREIX EL SEU SUPERGOVERN...



RECULL DE FOTOGRAFIES ANTIGUES DE L'ESCALA COL·LECCIONABLES

FOTOGRAFIA N.º41

LA ESCALA - CARRETERA DE LA COSTA

